

# ÚJHELYI KÖRKÉP

2018. XXVII. ÉVFOLYAM 10. SZ. OKTÓBER

SÁTORALJAÚJHELY VÁROS KÖZÉLETI LAPJA

## AKIK A VÁROSÉRT DOLGOZNAK

Ragaszkodás. Ez a kifejezés is lehetett volna a mottója Sátoraljaújhely várossá nyilvánításának 757. évfordulójára szervezett díszünnepségnek. Az önkormányzat ragaszkodik a hagyományhoz, hogy megünnepelje a városi kiváltságlevél adományozásához köthető dátumot szeptember 24-én. Az itt élők ragaszkodnak a gyökereikhez, tisztelik a múltat, és építik a jövőt. Ahogy az idén éppen 20 éve a város vezetésével megbízott Szamosvölgyi Péter fogalmazott az ünnepségen, két évtizede egy le-sajnált várost kellett újjáépíteni, és a benne élőkkel együtt egy év alatt két évi munkát elvégezni.

Idén tizenkettedik alkalommal adták át a Közmegbecsülés Díját. Ebben az esztendőben ezt a kitüntetést Novák Csaba építési vállalkozó, építőgépész, építész vehette át. Novák Csaba 1983-ban diplomázott az Ybl Miklós Műszaki Főiskola építőgépész szakán, később építész diplomát, majd közlekedésépítő szakmérnöki diplomát is szerzett. Családi vállalkozása közel 30 éve a térség meghatározó építőipari kft-je. Cégük fő irányvonala a szerkezetépítés, vasbeton szerkezetek építése, útépítés. Megrendelőinek köre elsősorban a környéken lévő önkormányzatok, cégek. Jelentős szerepet vállaltak

ben az Év Építőipari Vállalkozása Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében címet is megkapta. A vállalkozó vallja, hogy sikereinek legfontosabb eleme a biztos családi háttér. Mindhárom gyermeke a városban képzeli el jövőjét. A díjat apósának, Dr. Magyar Jánosnak, a város egykori alpolgármesterének ajánlotta fel.

A Boda Pál Sportdíjat 2018-ban Gálik Attila felvidéki sportszakember kapta meg. A sípályák felvonóinak, hóágyúinak építésénél jelen lévő szakember helyett gyermekei vették át az elismerést.

Újra Sátoraljaújhelyen adták át a város polgármestere által alapított

„Év tűzoltója” elismerést. A Sátoraljaújhelyi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság állományából kiválasztott díjazott idén Veréb Gyula lett. A tűzoltó főtörzsőrmester 22 éve választotta hivatásának ezt a munkát. Édesapja is tűzoltó volt, így felszerelése után egy évet édesapjával együtt szolgált. A gépkocsivezető, munkavédelmi-őr az elmúlt két évtizedben számtalanszor bizonyította rátermettségét. Több árvíznél teljesített szolgálatot, csoportjával részt vett a sárospataki Malom-tűz oltásában, mentett a Borsó-hegynél lezuhant szlovák légkatasztrófánál, számtalan közúti balesethez, lakástűzhez vonult ki. A három gyermekes édesapja Rudabányácskán él, jövőjét itt képzeli el, hiszen csak úgy, mint a másik két díjazott kötődik Zemplénhez és ragaszkodik Sátoraljaújhelyhez

KBK



a Zemplén Kalandpark építésében, a városi utak felújításában, csapadékvíz elvezető programok kivitelezésében. A REX BAU KFT 2014-



## MODERN ÜGYFÉLTÉR NYÍLT A POLGÁRMESTERI HIVATALBAN

Modern, jobb kommunikációt és kiszolgálást biztosító központosított ügyféltér alakítottak ki a sátoraljaújhelyi polgármesteri hivatalban. A hivatal szervezeti rendjének átalakítása a város jegyzőjének, Dr. Rózsahegyi Ferencnek az ötlete volt, aki szerint az új rendszer a mai kor kívánalmainak megfelelően szolgálja a lakosságot, és segíti az önkormányzat dolgozóinak munkáját. A megnyitón így fogalmazott: „Nagyon fontos, hogy az ügyfelek egy akadálymentes, könnyen elérhető közegben érhék el a hivatal által nyújtott szolgáltatásokat. Lényeges szempont az, hogy

az ügyek intézése során a lehető legnagyobb hatékonysággal dolgozzunk, ezért nem csak az ügyfelfogadás helye változik, de az ideje is. Úgy gondoljuk, hogy az a mielő, amit kialakítottunk sokkal jobban illeszkedik a város arculatához, a város tradícióihoz és abban bízunk, hogy ezen új ügyféltér jobban fogja szolgálni nem csak az ügyfeleket, hanem az itt dolgozók érdekeit is.”

A központosított ügyfélszolgálat a bejáratnál balra, a régi jegyzői titkárság szobáiban lett kialakítva. Kényelmes ügyfélváró, gyermek-sarok, központi ügyfélfelvétel rendszer, és 8 munkaállomás várja a lakosságot. Öt munkaállomást alakítottak ki a Költségvetési és Gazdálkodási Osztály, a Hatósági és Közterületfelügyeleti Osztály, a Szervezési és Szociális Osztály, valamint a Műszaki és Vagyongazdálkodási Osztály dolgozóinak, akik meghatározott ügyfelfogadási rend szerint fogadják

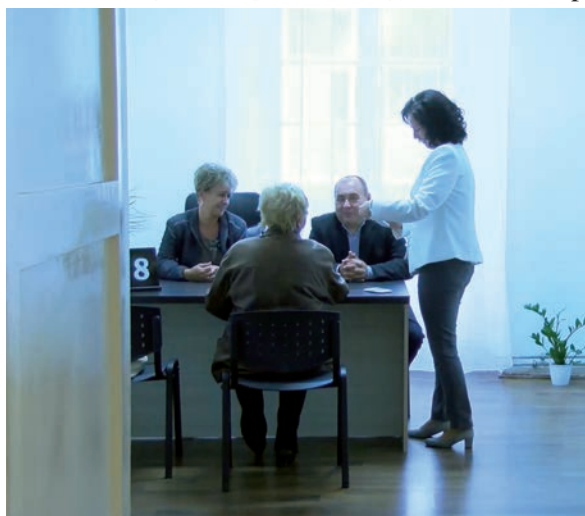


az ügyfeleket. Külön irodában dolgoznak a Titkársági és Anyakönyvi Osztály munkatársai, akik születés és halálozás esetén folyamatosan a lakosság rendelkezésére állnak. Külön tárgyalót alakítottak ki a személyesebb ügyek intézésére, kérésre ezeket itt beszélhetik át az állampolgárok az illetékes ügyintézővel. A fejlesztésnek köszönhetően a Járási Hivatal és a Polgármesteri Hivatalhoz kiszolgáló egységei jól elkülönülnek egymástól. Az aulából a főportán keresztül balra az önkormányzati ügyeket, jobbra az kormányhivatalhoz tartozó feladatainkat intézhetik az állampolgárok. Nagy előnye az új

egységnek, hogy akadálymentes, kerekesszékekkel is megközelíthető. A városban gyerekeknek kialakított játszósarokkal könnyítik a várakozást. A fogadási időt is úgy alakították ki, hogy munkaidő után is legyen lehetőség intézkedni, és októbertől elindult a hivatal online időpont foglaló rendszere is.

Az ügyfélszolgálat munkarendjéről és az online időpontfoglaló rendszerről a [www.satoraljauijhely.hu](http://www.satoraljauijhely.hu) honlapon, a Polgármesteri Hivatal fül alatt tájékozódhatnak az érdeklődők.

László Mária



TÖBB RENDŐR A  
LAKÓTELEPEKEN

2

20 ÉVE A VÁROS  
ÉLÉN

4

ANYANELVÁPOLÁS  
NAPJAINKBAN

5

ÉVFORDULÓRA  
KÉSZÜL A  
HEGYELJA

7



## ÚJHELYI MOZAIK

### ÚJ CSARNOKOT ÉPÍTETT A DOHÁNYGYÁR

1,3 milliárd forintos fejlesztést valósított meg a Continentál Dohányipari Zrt. sátoraljaújhelyi üzemének területén. A több mint 125 éves épületekkel rendelkező termelő cégnek nehézséget okoz, a modern gyártósorokat elhelyezni a régi gyár falai között. Ezért egy teljesen új csarnokot építettek az gyár udvarra. A pályázatból és saját forrásból finanszírozott fejlesztés nem csak a csarnok, de a gépek beszerzését is tartalmazta. Az új egységben a tervek szerint még az idén elindul a termelés.



### TÖBB JÁRŐR SZOLGÁL A LAKÓTELEPEKEN

Többször járőröznek a rendőrök a sátoraljaújhelyi lakótelepeken, és a városi közterület-felügyelőknek is meghosszabbították a kétműszakos munkarendjüket. Idén nyáron a felújított játszóterek környékéről érkezett a legtöbb bejelentés, azért, mert amíg délutánig a gyermekek és szüleik, addig késő este már a hangosabb, és sokszor randalírozó nagyobbak veszik birtokba a közösségi tereket. Ezért az alpolgármester arra kérte a sátoraljaújhelyi rendőrséget, többször járőrözzenek a lakótelepeken, megelőzve ezzel a rongálásokat. A forgalmasabb játszótereket az önkormányzat szeretné elkeríteni, ezzel is jelezve, csak az használhatja azt, aki megbecsüli.



### MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL SPÓROLNAK A BÖRTÖNBEN

740 darab 300 wattos napelem került fel a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön tetőszerkezetére. A beruházásra közel 133 millió forint európai uniós támogatást kapott a büntetés-végrehajtási intézet. A pályázati program megvalósításával az volt a célja az intézménynek, hogy a már meglévő napelemes rendszerét bővítse, így hatékonyabbá, és olcsóbbá tegye az épület energia felhasználását. A fejlesztésnek köszönhetően a börtön villamos energia igényét szinte teljes egészében a napelemek biztosítják.



### FELÚJÍTÁS A VÁROSHÁZÁN

A Polgármesteri Hivatal épületét is bevonták a város egyik energetikai korszerűsítő programjába, miután tíz éve a műemlékvédelmi hatóság még nem engedte a nyílászárók cseréjét, de idén már volt lehetőség erre. Így eredeti formájú, de hőszigetelt ablakok kerültek be a régiók helyére, és leszigetelték a padlásteret is. Ezzel a két intézkedéssel jelentősen csökkent az épület energia felhasználása.



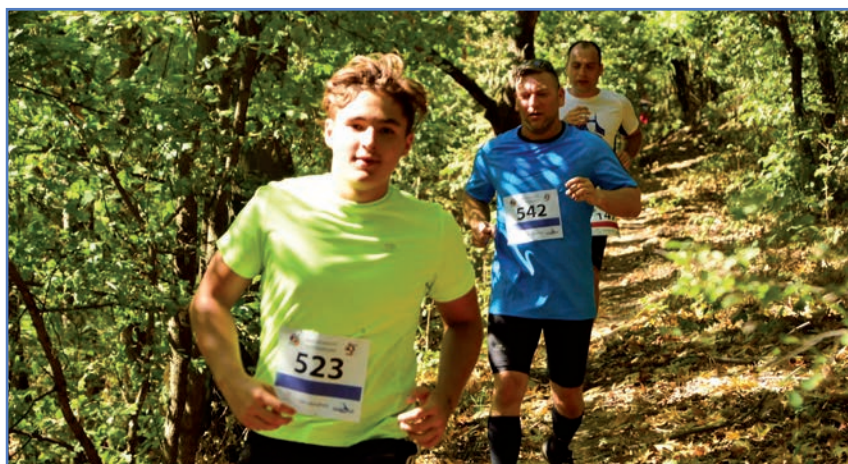
### BIZTONSÁGBAN 2018-ban is

A Városhete programsorozat egyik hagyományos eseménye a Biztonság napja. A Zemplén Térségi Katasztrófa és Polgári Védelmi Szövetség az önkormányzatával együttműködésben 5. alkalommal rendezte meg ezt a programot. A rendezvény célja ismét az volt, hogy felhívják az érdeklődő gyerekeknek és felnőttek figyelmét azon szervezetek munkájára, akik figyelnek biztonságunkra, és baj esetén segítségünkre sietnek.



### FEL A HEGYRE!

Tudásához, erejéhez, és terepismeretéhez mérten jelentkezhetett bárki a IV. Zemplén Terep Félmaraton és Magashegyi Futóversenyre. A leghosszabb 21 kilométeres szakasz versenyzői kétszer kerültek meg a Magashegyet, és igazán nehéz, erdei terepen teljesítették a távot szeptember 16-án. A szinte nyári melegben a legjobb idő alig több mint két óra volt férfi felnőtt kategóriában. Idén a leghosszabb távon három fős csapatokkal is indulhattak az immár Zemplén Trail Terepfutó Versenyként hirdetett országos sporteseményen.



Összeállította: László Mária  
Fotó: ZTV



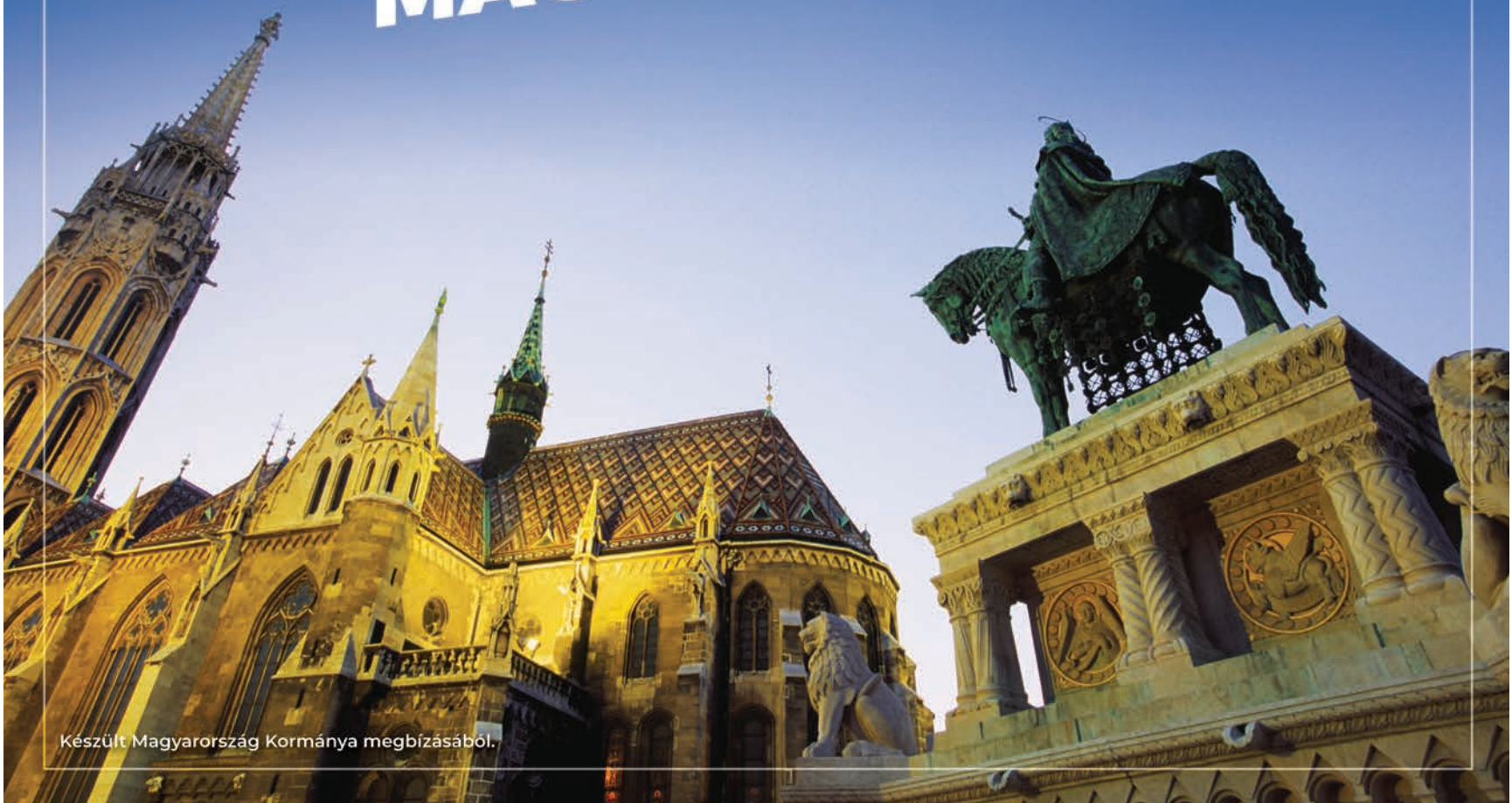
KORMÁNY  INFORMÁCIÓ

**Az Európai Parlament bevándorláspárti többsége el akar hallgattatni minket, mert kerítéssel védjük hazánkat és Európát.  
Most a határvédelem jogát is el akarják tőlünk venni.**



**NE ENGEDJÜNK A ZSAROLÁSNAK!**

**VÉDJÜK MEG  
MAGYARORSZÁGOT!**



Készült Magyarország Kormánya megbízásából.





## SZAMOSVÖLGYI PÉTER 20 ÉVE A VÁROS ÉLÉN

**Sátoraljaújhely várossá nyilvánításának 757. évfordulóján az idén éppen két évtizede a város vezetésével megbízott polgármester mondott beszédet. Szamosvölgyi Péter nem csak visszaemlékezett az elmúlt 20 évre, a jövő fejlesztéseiről is szólt. Az ünnepségen elhangzottakat itt olvashatják.**

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!  
Néhány ismert név újhegyi történelméből. Kossuth Lajos, Kazinczy Ferenc, Trefort Ágoston, Andrássy Gyula, Szepsi Laczkó Máté Ambróczy Ágoston költő, író, Balásházy József országgyűlési képviselő, Borúth Elemér költő, lapszerkesztő, Dókus Gyula al-

szülőföldjük, amellyel szemben kötelezettségeik vannak. Ki más vállalhatna felelősséget rajtunk, Önökön kívül? Nekünk nem elég csak a munkánkat elvégezni! Ettől jóval nagyobb a felelősségünk, és többet is kell vállalnunk a munkából.

Én 20 évvel ezelőtt egy lesajnált város polgármestere lettem, akikre, amire csak legyintettek. Úgy éreztem, nagyon kevés az időm ahhoz, hogy a lemaradást pótoljuk és mindent megvalósítsunk, amit szerettünk volna. Ezért hajsoltam magam és kollégáimat, és teszem most is, mert vallom, hogy nekünk egy év alatt két évnnyi munkát kell elvégezni ahhoz, hogy ez a város és a benne élők sikeresek

a Zemplén Kalandparkban évente többszáz ezer ember fordul meg. Eddig a múltból beszéltünk, most nézzük meg, mit tervezünk, mi várható a jövőben. Utakat, járdákat építünk, helyreállítjuk a temető sétányait, reményeink szerint megújul a Bortemplom, kiépül az új Ipari Park, kerékpárút, körforgalmat és buszmegállót alakítunk ki, megújul a Kossuth tömb. Új turisztikai fejlesztések indulnak: felvonók, kerékpárpályák, vendéglátóhely a kilátó alatt és a függőhíd. Folytatódnak az önkormányzati épületek felújításai, megújul a Móricz, Barátság utca, újra közösségi teret varázsolunk a Városligetből. A legkisebbeknek is jó hírrel szolgálhatok, bölcsőde és óvoda

fejlesztésre kerül sor a közeljövőben. Tovább fejlesztjük a városi zöldségpiacot, helyreállítjuk a művelődési központ színpad mögötti traktusát. Folytatjuk a faluház felújítási programot és információs ledfalakat építünk fel a városközpontban. Gondolunk a sportolni vágyókra is, így rekontánpályát, játszótér és felnőtt fitnesz parkot építünk a Dohány utcai telepen. Rendbe rakjuk a határőr laktanyát, ami a Városellátón Szervezet központi telephelye lesz. Rendbe tesszük a Tánicsics teret, eltüntetjük a város WC romjait és helyette a Kossuth tömbben alakítunk ki egy XXI. századi vizesblokkot.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!  
Az eredmények és a jövőbeni célok elérése nem történhetne meg nagyszerű munkatársak, kollégák nélkül. Azok nélkül, akikre mindig lehet számítani a munkaidő lejáratától függetlenül, akik elhivatottak, akiknek nemcsak a feladata, hanem attól több is fontos. Ránk egy 757 éves város van bízva. Ilyen volt dr. Szabó Máté néhai alpolgármester, Gyarmathy László városépítési szakreferens, vagy Molnár Györgyné osztályvezető asszony. És ilyenek nagyon sokan a mai kollégáim közül. Mi és én egy siker centrikus beállítódású csapat vagyunk, ahol a kudarc elfogadhatatlan, az elért eredmények pedig természetesek. És, ahogy elértük, amit szeretünk volna, ünnepség helyett mára a következő feladatra koncentrálnunk. Itt csak így lehet!

Van iparunk, dübörgő kereskedelmünk és hihetetlen jó idegenforgalmunk, és mindhárom ágazat további fejlődés előtt áll. Minden esélyünk megvan, hogy Sátoraljaújhely ne csak a múlt és az emlékek, hanem a jelen, és még inkább a jövő városává váljon. Ehhez azonban egy fontos feladatot kell megoldanunk. Meg kell tartanunk a tehetséges fiatalokat, hiszen valakinek örökölni kell mind-



sul gondolkodásunkkal, nekik azt üzenjük, visszavárjuk őket!  
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!  
Fejlesztéseink sem eddig, sem most nem öncélúak, hiszen az itt élőknek szeretnénk jobb körülményeket kialakítani. A látogatókat idevonzani, s ebből a bevételből, amit a városra fordítanak, újabb beruházásokat végrehajtani. Mi rendet szeretnénk az otthonokban, az intézményekben, az utcákban, a közterületeken, hogy ne legyen szemét egy részén sem a településnek, hogy mindenki törvénytisztelő legyen, hogy büszkén mondhassuk, ez egy szép település. Akik ezzel nem értenek egyet, nem érzik jól magukat, menjenek el! Nincs szükségünk rájuk! Vagy változtatnak, vagy le is út, fel is út! Nem hagyhatjuk, hogy megkeserítsék a tisztességes emberek életét.

Kedves Ünneplők! Sok munka van hátra, de van erő, önbizalom és akarat, hogy mindent elérjünk a jövőben is Önökkel együtt! Beszédemet Borúth Elemér újhegyi író, újságíró soraival zárom.

*„Valóban, Újhelyre szép jövő vár! Sorsa azonban legnagyobb részben önmagától függ, azért igyekezzék rend, csinosság, előzenység által magát vonzóvá tenni, s a jól felfogott érdekeinknek emelése, ipara és kereskedelmének fejlesztésével vetélytársává válni más, a korszellem intő szövegét megértő városnak”*

Boldog születésnapot Sátoraljaújhely!



ispán. Miért-e felsorolás? Mert ma 757 éves a város. Ezek az emberek mind-mind itt éltek, és alkottak Sátoraljaújhelyen. Miattuk is, és a mai nap miatt is a felelősségről és a munkáról szeretnék beszélni. A felelősségről, amely elsősorban az enyém, de a mienk is. A munkáról, amely elsősorban az enyém, de a mienk is. Arról a felelősségről, amely a névsor mögött érezhető és tapasztalható.

Mit éreztem 20 évvel ezelőtt, amikor fiatal polgármesterként először bementem a polgármesteri hivatalba? Választások után a portáson kívül senki sem volt. Bementem abba az irodába, ahol elődeim megfordultak. Farkas Andor, Székely Elek, Orbán Kálmán polgármesterek. Olyan erővel éreztem a felelősség súlyát, hogy szinte fizikai fájdalmat okozott. Ez később kicsit csökkent, de soha el nem múlik. Talán az is igaz, hogy egy ember addig vállalhat vezetői feladatot, amíg érzi a rájuk bízott emberek iránti felelősséget. Ez nem csak rám igaz, de mindenkire. Az igazgatókra, az orvosokra, osztályfőnökökre, a képviselőkre, a könyvtárosokra, üzembetűzőkre, brigádevetűzőkre, és mindenkire, akik hatással vannak a körülötte élőkre, a vele dolgozókra, tehát a társadalomra.

A felelősségről, hogy hogyan élünk, mit tartunk értéknek, merre induljunk tovább, mennyire tartunk be a törvényeket? Milyen példamutatás, és hogy a fiatalok megértsék, ez a város az ő hazájuk, a

legyenek. Ezt a mentalitást vártam és várom el mindenkitől, aki egy kicsit is hozzátehet az eredményekhez. Senki nem lehet tunya. Hiszem, hogy a jól végzett munkának beéri a gyümölcse, hiszen két évtized alatt, mi minden történt. Egy ma 26 éves felnőtt fiatal hat éves volt, amikor elkezdődött ez a folyamat. Nem is emlékszik arra, hogy mi volt 20 évvel ezelőtt. Épült gát, kerékpárút, kórház, pszichiátriai tömb, sebészeti tömb, műszerbeszerzés, vasútállomás, templom, hivatal, bíróság, sétáló utca, rendezvénytár, zenélő szökőkút, sportcsarnok, uszoda, szennyvízrendszer, ipari, kereskedelmi beruházások, faluházak, kalandpark, művelődési ház, forgószínpad, óvodák, A Magyar Nyelv Múzeuma lehetne még folytatni. Legvégére a kettős keresztet írtam le. Nem véletlenül. Szándékosan hagytam a végére, hiszen ennek a keresztnek két feladata volt. Az egyik, hogy világítsa a felújított Magyar Kálvária és Országzászló felett a határon túlra, és mementóként juttassa mindenkinek eszébe, hogy mit tettek ezzel a várossal, hogy honnan kellett újra kezdenünk! Nekünk pedig azt, hogy a jó Isten segítségével eddig is, és ezután is minden bajon úrrá leszünk, és mindent elérünk, amit szeretnénk. Csak egy példa. Újhelynek gyakorlatilag nem volt idegenforgalma. Ma A Magyar Nyelv Múzeumában, a feltárás alatt lévő várban, a Levéltárban, a Börtönmúzeumban, a Kazinczy Múzeumban és



# JÓT 'S JÓL!



A MAGYAR NYELV MÚZEUMA ROVATA

## ANYANYELVÁPOLÁSRÓL NAPJAINKBAN

A Magyar Nyelv Múzeuma múzeumpedagógusaként el szoktam mondani a hozzánk látogató diákoknak, hogy közösen, egymásra hatva alakítjuk a nyelvünket. Édesanyánk nyelve, anyanyelvünk a kultúránk alapja, társadalmi kötöttségeink által mégis újabb és újabb nyelvváltozatokat, nyelvi fordulatokat veszünk fel, másokat pedig elhagyunk. Beszélgetéseink során elő is bukkan a mindenre egyedien jellemző nyelvhasználat. A gyerekek nagy élvezettel hallgatják, amikor a saját nyelvükön szólítom meg őket egy-egy múzeumi foglalkozás bevezetéseként: „Vágod a témát?”; „Jó a stílod!”; „Mi a D?”. Hasonló derűtlenség fogadja megjegyzésem, ha egy másik korosztály tagjait, egy másik nyelvi szubkultúrában élő csoportot, a piaci kofákat idézem: pari (paradicsom), buri (burgonya), ubi (uborka), koviubi (kovászos uborka). S lépten-nyomon halljuk az utcán: „Ihatol belőle! Mit fogol főzni este? Szlang, rétegnyelv, helytelen ragozás, hogy csak három olyan példát említsünk, amelyek erőteljesen hatnak mindennapi kommunikációnkra. Számtalan helyzetben nehéz ellenállni, és hagyjuk,

hogy bekússzanak mindennapi életünkbe olyan szókapcsolatok, szófordulatok, melyek már nem helyesek, és talán már nem is tudjuk, hogy egyes nyelvi formák miért is helytelenek.

Éppen ezért fontos, hogy a helyes irányt is megismerjük ahhoz, hogy nyelvhasználatunk a helyzetnek és a beszédkörnyezetnek megfelelő legyen. A mai népzeneészek, akik a hagyományos hangszereik mellett modern zeneszerszámokat is megszólaltatnak, attól válnak virtuózzakká, hogy professzionálisan ismerik az autentikus zenélés alapjait éppúgy, mint a klasszikus dara-

bok összhangzattanát vagy éppen a rögtönzésre épülő jazzkompozíciókat. Ezzel egy új stílust, a világenét hozták létre úgy, hogy modernizálták a régit. Ehhez hasonló módon kell megtanulnunk nekünk is a kortárs nyelvhasználat alkalmazását. Csak akkor tudjuk szabatosan kifejezni magunkat, ha tudjuk azt, mi a helyes, beszédünkben változatos szóhasználatot, helyesen beszélünk, írásainkban helyesen írunk. Az előző példánál maradva ez azt is jelenti, hogy a helytelen nyelvtan nem fér bele a mindennapi nyelvi kifejezőmódunkba. A helytelen nyelvi szókapcsolatok, a számtalan idegen szó használata, a nem megfelelő, nem a magyar nyelvre jellemző hangsúly stb. csak a műveletlenségünket bizonyítja, s nem azt, hogy milyen modernek vagyunk. Nyelvészeink, nyelvművelőink azon dolgoznak, hogy megismertessék velünk

a helyes nyelvhasználati irányt. Ezért is legyünk büszkéek a városunkban, immáron 46. alkalommal zajló „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati versenyre! Tanuljunk a versenyt szervező pedagógusoktól, a versenyen részt vevő diákoktól, akik fontosnak tartják és komolyan veszik a 18-19. század fordulóján élt költő, Kisfaludy Sándor szavait: „Nem a föld, nem a folyók tartják össze a nemzetet, hanem a nyelv.” S valóban, a nyelv az, ami bennünket összeköt. Bár különböző anyanyelvváltozatokat használunk korunkra, nemünkre, társadalmi helyzetünkre nézve, a nyelvünk az, amivel kapcsolatot teremtünk egymással. Figyeljünk rá, hogy ne veszítsük el ezt a kapcsolatot!

Feczkó Ágnes  
múzeumpedagógus  
PIM - A Magyar Nyelv Múzeuma,  
Széphalom



## FÉNYES ÚJHELY, FÉNYES ZEMPLÉN IDEGENFORGALMI VETÉLKEDŐ

Idén 23. alkalommal került megrendezésre a *Fényes Újhely, Fényes Zemplén idegenforgalmi vetélkedő*. A versenyt a sátoraljaújhelyi Városvédő és Szépítő Egyesület, a Sátoraljaújhelyi Városi Önkormányzat és Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola szervezte és bonyolította le. Versenyünk célja a helytörténeten keresztül szűkebb és tágabb szülőföldünk történelmének, kultúrájának megismertetése, megszerettetése. A verseny a hagyományokhoz híven szeptemberben, a Város Hete rendezvénysorozat keretében került lebonyolításra. A verseny két kategóriában (általános iskola / 6-8. évfolyam és középiskola / 9-11. évfolyam) került meghirdetésre, amelyre 3 fős zempléni, felvidéki csapatok jelentkezhettek. A verseny témái: Borsi, Sárospatak, Sátoraljaújhely a reformkorban, Széphalom, Tállya, Czirágy Lóránt, Kazinczy Ferenc, Kossuth Lajos. A felkészüléshez ajánlott irodalmat a versenyzők már júniusban megkapták. A versenyre 12 csapat jelentkezett, 3 középiskolai és 9 általános iskolai. Csapatok érkeztek hozzánk Tokajból, Sárospatakról, Kassáról, Nagytárányból és Sátoraljaújhelyből.

A versenyre 2018. szeptember 25-én a városháza Dísztermében került sor. A vetélkedőt Dankó Dénes

Sátoraljaújhely város alpolgármestere nyitotta meg, majd köszöntötte a versenyzőket és felkészítő tanáraikat. A programban ezután rövid ünnepélyes megnyitó következett. A gimnáziumunk egyik diákja Szepesi Zsuzsanna Zempléni hívatogató című versét adta elő. A zsűri bemutatása (Komporday Levente, a Georgikon Görögkatolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgatója, a zsűri elnöke, tagjai: Dankó Dénes, Sátoraljaújhely város alpolgármestere, Ferencz László, a Bodrogi közti és Ung-vidéki Közművelődési Intézet munkatársa, Kanócz Mária, nyugalmazott középiskolai tanár és Körmöndi Zoltán középiskolai tanár) után indult a nemes megmérettetés. A vetélkedő után rövid időre visszavonult a zsűri, hogy értékelje a csapatok teljesítményét. A tanácskozás után került sor a verseny értékelésére, lezárására. A díjak átadás előtt a zsűri elnöke méltatta a versenyt és a tanulók felkészültségét. Díjakban is bővelkedett a verseny, senki nem ment üres kézzel haza. A különdíjakban az egyes feladatokban kiemelkedő teljesítményt is értékelték a zsűri tagjai. Középiskolai kategóriában első helyezett a Sárospataki Árpád Vezér Gimnázium első csapata, második a SzSzC Tokaji Ferenc Gimnáziuma és Szakgimnáziuma

és harmadik helyezett a Sárospataki Árpád Vezér Gimnázium második csapata lett.

Általános iskolai kategóriában első helyezést ért el a Kazinczy Ferenc Általános Iskola csapata, második a Petőfi Sándor Református Általános Iskola, harmadik helyezett a Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola csapata lett.

Az oklevelek kiosztása után a valamennyi versenyző csapat és felkészítő tanár közös, határon átnyúló buszkiránduláson vett részt. A kirándulás során megtekintették Terebesen az Andrássy kastélyt, ahol magyar nyelvű idegen-

vezetést kaptak a diákok. A kastély megtekintése után az Andrássy-mauzóleumban koszorút helyeztünk el. A hazafele úton megálltunk még Borsiban, ahol megkoszorúztuk Rákóczi szobrát is. A leírtak alapján: a diákok és kísérőik egy nagyon tartalmas és szép napot tudhattak maguk mögött, sok érdekességgel és élménnyel gazdagodva térhettek haza.

Városvédő- és Szépítő Egyesület







## LÉLEKNEK ERŐSÍTÉSE A MEGPRÓBÁLTATÁSOK IDEJÉN

Az Osztrák-Magyar Monarchia történeti korszakára is jellemző volt az állam, és egyház összefonódása. Csernoch János bíboros-hercegprímás, 1914. decemberben – a Hadi beszédekben- helyesen mondta: „Az egyház hivatása nem az államok kormányzása, nem a nemzetközi jogviszonyok rendezése, hanem a halhatatlan emberi léleknek elvezetése örök céljához”. Ugyanakkor az anyagi, és szellemi erő a hatalmat, kölcsönösen egymást támogatta. Ferenc József „Apostoliként, „Isten kegyelméből” uralkodott. A kötelező vallásgyakorlás, hitoktatás és vallási-erkölcsi nevelés áthatotta a társadalmat. Katonák számára is, ajtatosság és vallásos kötelemeik teljesítését, amennyiben a szolgálat lehetővé tette, mindenkinek a kelendő időben engedélyezték. Nekik is kerülendő a vallás tárgyainak ki-gúnyolása vagy becsmérése, épp úgy mindaz, ami a különböző vallásfelekezetek között gyűlölködést idézhetett elő, Az Istenfélelem az erkölcsös életmódnak alapját képezné és a kötelesség hű teljesítésére buzdít. Hogy ez mennyire lehetett hatékony, és hogyan nyilvánult meg az emberek cselekedeteiben? - az már egy másik kérdés. Az egyházak 1. világháborús szerepe, azonban sokrétűbb, és árnyaltabb annál a gyakori sommás ítékezésnél, hogy „a papok megáldották a gyilkos fegyvereket!”. De halljuk a kételyt is: Ha van Isten, akkor miért engedte meg ezt a borzalmas vérontást? *(júliusi lapszámunk folytatása)*

1915 októberében Katona Otthont nyitott az újhelyi református egyházközség, a Petőfi utcai tanácstermükben. Itt fogadták a város kórházaiban, vagy területén tartózkodó lábadozó, üdülő, vagy könnyű szolgálatra beosztott katonákat. Az otthont pótoló meleg hajlékban újságokat, könyveket, levelezési kellékeket, szórakoztató játékokat találtak, és barátságos, jó szívrrel adott uzsonna - szeszes italt kivéve- várta őket. Egyik novemberi délután 55 katonát vendégeltek meg kenyérrel, szalonnával, málnaszörppel, dióval és mézzel. Az Otthonban naponként, átlag 60-70 katonát fogadtak, minden hét keddjén uzsonnával is. Szentestén karácsonyfát állítottak. A szeretet nagy ünnepének mindkét napján cukorkával, süteménnyel, gyümölcssel, kaláccsal, teával és egyéb finomságokkal kínálták a katonákat. A Katona Otthon részére gyakran érkeztek adományok a jóérzésű újhelyiek áldozatkész lelkületéből fakadóan. Vittek pénzt, cigarettát, könyveket, társasjátékokat a katonáknak, de, élmüket is megosztották velük. A fenntartás költségeire, fűtés és világítás céljaira, jótékony vallásos estélyeket is rendeztek. 1916.szeptemberben, a Felső Zempléni egyházmegye őszi közgyűlése 50 ezer koronáig terje-

dő egyházkerületi kölcsön felvételét hagyta jóvá. Mivel, „a sátor-aljaújhelyi egyház „rozszant templomát kénytelen rövid időn belül új tetővel és mennyezetel ellátni”. Az evangélikus egyház lelkésze, Domján Elek (1869.-1938) hosszú újhelyi szolgálatában a háborús évek szintén súlyosak, vallási és közéleti munkájában egyaránt. A képviselőtestület megbízásából, 1915.

november 2-án emlékbeszédet mondott az Újhelyben eltemetett katonák sírjánál. A téli hónapokban 1916. márciusig, minden második vasárnap, esti Istentiszteleteket tartottak. Ezeken a lelkész a háború vallás-erkölcsi kérdéseiről beszélt. Több ünnepet a református egyházközséggel együtt tartottak. A katonai feladatokkal járó terhek nem csökkentek Matyuga (Irányi) Kamill (1890.-1951.) tábori lelkész megérkezésével sem. A Tiszai ág. h. ev. egyházkerület 1914/15-ös püspöki jelentésében olvashatjuk, hogy a lelkész Húsvét elő és második ünnepnapján, és a következő napon összesen 72 funkciót végzett. 1915.-ben kettős levelezőlapot nyomtatott Újhelyben, amelyben más települések lelkésztársaival hivatalosan tudatta katona-hívük elhunytát. Egyik részében adatokat közölt, és a temetés helyét, másrészt pedig tájékoztatót a hadigondozás szabályairól. „Méltóztassék erről ez elhunyt szüleit, ne-jét, gyermekeit kíméletesen értesíteni, s nekik állami segélyezésük ügyében segítségére lenni.” A sablon-szöveg nem volt éppen személyes jellegű, de az egyre növekvő halálozás miatt, praktikusnak bi-

zonyult. Matyuga szót emelt a barakk kórház ételmezésének javítása érdekében is. (Újhelyi Körkép 2017/9. száma) 1917-ben Tarczay Andor váltotta fel a tábori lelké-szi szolgál-tatban. Az 1. világháború idején természetes volt a zsidó hitű katonák részvétele a fegyveres szolgálatban. Az utókor megőrizte a hadviselt, és a harctéren elesett újhelyi izraelita honvédek névsorát. Számuk-

ra csupán, néhány vallási előírásuk betartása okozott problémát, a háborús viszonyok miatt. Egyik ilyen gondot jelentett a rituális ételmezés biztosítása. Újhelyben különösen sok rokkant, és többnyire már öregebb, vallásos népfelkelők voltak elhelyezve, akik közül sokan kint a fronton „kóser” hiányában száraz kenyérral táplálkoztak. Dick Herman alrabbi kezdeményezésére sikerült megoldást találniuk, 1916. novemberében. Az orthodox hitközség keretében olyan egyesületet létesítettek, amely a zsidó katonák rituális étkezését lehetővé tette. 1917. októberben az újhelyi katonai rendőrség az utcán elfogott három katonát. Bevitték őket az őrszobára, és erőszakkal leborotvtáák szakállukat. Mindegyikük 42 éven felüli népfelkelő volt, akiknek külön, a háború idejére vonatkozó Honvédelmi miniszteri rendelet engedélyezte a szakállviselést. Ketten közülük, jámbor zsidó vallásúak lévén, a szakáll levétele vallási érzületüket sértette. Nyilván, a parancsnok túlbuzgóságáról lehetett szó. A templomi harangok rekvirálásáról az Újhelyi Körkép 2018./1.-2. számaiban olvashatunk. 1917.-ben a

háborús katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismeréséül, kitüntetésben részesültek a Sátoraljaújhelyben szolgálatot teljesítő cs. és kir. tábori lelkészek: Ferenc Salvator főherceg, részükre a Vörös Kereszt hadiékítnényes II. osztályú díszjelvényét adományozta:

**Sykora-Frankó Mihály (római kat.) Damjanovich József (görög kat.) Bodea Gyula (görög k.) Fekete Lajos (ref.) Matyuga Kamill (ev.)**

**Nem tisztelik az Isten házáat sem...**

A háborús körülmények közepette sajnos, Újhely egyházai is szenvedtek károkat, többek között a ritkán, de mégis előfordult bűnesetek által. 1915. június 20.-án a római katolikus plébános észrevette, hogy az oltáriszentség ostaratójáról valaki letört egy briliáns darabot, amelynek értéke több mint, ezer korona. A nyomozás során jelentkezett Grünspan Áron órásmester, aki elmondta, hogy az ékszer egy katona adta el neki, azzal a mesével, hogy a szerbiai Szabácsnál zsákmányolta. Ő ezt elhitte, és 30 koronát fizetett érte! Aznap este a rendőrség, betörésen tetten ért egy katonát, Mozgó Mihályt, aki az újhelyi népfelkelő örkülönítménynél teljesített szolgálatot. Kiderült, hogy már éveket töltött fegyházban. A tolvaj bevallotta, hogy álkulccsal jutott be a nagytemplomba. A honvédet átadták a katonai hatóságnak, akik intézkedtek hadbíróság elé állításáról. 1917. november 5.-éről 6.-ára virradó éjszaka a református templom ajtaját feltörték, és két perselyben lévő 3.400 korona aprópénzt elvitték. Az Úrasztalán lévő terítő is hiányzott, amelynek értéke 600 korona. A lopás elkövetésével három katonát gyanúsítottak, akik előző este részt vettek az Istentiszteleten.

**„Ne félj, csak higgy!”**

A háborút mindenki másféleképpen élte meg, a parancs, hivatása vagy a kényszerűség vezérelte helyén. Ha túléltek is, a tusakodás és küzdelem mégis megmaradt. De már nem a harctereken, a hátországbán folyt tovább, hanem a lelkekben. Voltak, akik vallásos meggyőződésükből erőt mérítettek, hogy az isteni gondviselés megsegítette őket a bajokban, veszályban. A nyomasztó aggodalmak, szenvedések elmúltával remélték sorsuk jobbra fordulását. Sokak hite azonban megrendült, mert a „ne ölj!” –t, a bánatot, és a háború szörnyűségeit nem tudták összeegyeztetni Isten mindenható jóságával. Gondokkal teli napjainkban, talán ma is sokan hasonlóan, így viaskodnak lelkükben. Pedig azóta már eltelt több mint száz év, és mi békében élhetünk.

Haraszi György  
ny. őrnagy







### Tisztelt Olvasóink!

A Sátorajáújhelyi Városi Könyvtár az Országos Könyvtári Napok keretén belül „MEGBOCSÁTÁS HÓNAPJÁT” tart 2018. október 1-től október 31-ig.

A nyitva tartás ideje alatt (hétfő-péntek: 11-18, szombat 9-13)

késedelmi díj fizetése nélkül

lehet visszaadni a lejárt határidejű dokumentumokat.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy lehetőség van a könyvtár bejárata elé kihelyezett

„megbocsátás hete” feliratú dobozba is elhelyezni a késedelmes dokumentumokat a könyvtáros megkeresése nélkül.

Kérjük Önöket, éljenek a lehetőséggel!

Ha a könyvet visszkapjuk, a tartozástól eltekintünk.



## A Zemplén Televízió műsora 2018.10.15. - 2018.10.26.

### Október 15. hétfő

18.00: Katedra  
18.30: Diaszpóra Program  
Néptánc-tábor  
19.00: Hír7  
19.20: Biztonság napja 2018

### Október 16. kedd

18.00: Kutatók éjszakája Sárospatakon  
18.00: Zempléni mozaik  
19.00: Hír7  
19.20: TICCE tábor 2018 (László)

### Október 17. szerda

18.00: Városfejlesztési tervek Sátorajáújhelyen  
18.30: Sportmagazin  
19.00: Hír7  
19.20: Tátrától a Tiszáig. Határmenti Televíziós Együttműködés

### Október 18. csütörtök

18.00: Két évtizede a város szolgálatában. Beszélgetés Szamosvölgyi Péterrel  
18.30: Terápia  
19.00: Hír7  
19.20: Guča Partyzans Brass Band az Összművészeti Fesztiválon

### Október 19. péntek

18.00: Sportról-Sportra  
18.30: Mecénás  
19.00: Hír7  
19.20: Zempléni mozaik

### Október 20. szombat

18.00: Repeta. Válogatás a hét magazin műsoraiból  
18.30: Zempléni mozaik

19.00: Megyei híradó

19.30: Programajánló

### Október 21. vasárnap

18.00: A Héten történet  
18.40: Greenfields együttes a Nemzetközi Kórusfesztiválon

### Október 22. hétfő

18.00: Tisztelettel adózva a magyar nemzetnek  
19.00: Hír7

19.20: Zempléni mozaik

### Október 23. kedd

18.00: Mi így emlékezünk.  
18.30: A hősök köztünk élnek  
19.00: Hír7

19.20: Műsorcsere

### Október 24. szerda

18.00: Október 23. Sátorajáújhely  
19.00: Hír7  
19.20: Tátrától a Tiszáig. Határmenti Televíziós együttműködés

19.20: Tátrától a Tiszáig. Határmenti Televíziós együttműködés

### Október 25. csütörtök

18.00: Október 23. Sárospatakon  
19.00: Hír7  
19.20: Műsorcsere. Encs Tv műsora

### Október 26. péntek

18.00: Sportról-Sportra  
18.30: Mecénás  
19.00: Hír7  
19.20: Zempléni mozaik



Zemplén TV a  
Telekom IPTV  
kínálatában!

## RÖVIDHÍREK

### EMLEKKÖVET ÁLLÍTOTTAK A KISVASÚT HÍDJÁNAK

A Vasúti Hidak Alapítvány kezdeményezésére emlékkövet állítottak a 2017-ben végleg lebontott Hegyközi-Bodrogközi Kisvasút hídjának. Az 1927-ben épített műtárgyat Jemnitz Zsigmond tervezte. A 37-es főközlekedési út mellett, a Megyer-hegyi elágazásnál látható emléktábla rá, és az 50 évig használt hídra emlékezteti az arra járókat.



### MEGÚJUL RÁKÓCZI SZÜLŐHÁZA

A magyar állam támogatásával elkezdődött II. Rákóczi Ferenc szülőházának teljes körű felújítása Borsiban. Az első ütemben 805 millió forintot biztosítanak a kastély szerkezeti helyreállítására, és a kő- és falkép restaurátori munkálatok

elvégzésére. A felújítási munkálatokat a hazai Teleki László Közalapítvány és Borsi közég önkormányzata által létrehozott II. Rákóczi Ferenc Nonprofit szervezet irányítja. A teljes felújítás befejezését 2020 év végére tervezik.



### ÚJABB KITÜNTETÉST KAPOTT DOMBÓVÁRI JÁNOS

Ismét elismerést vehetett át Dombóvári János a Lavotta János Művészeti Iskola örökös igazgatója, a Lavotta Kamarazenekar művészeti vezetője. Ezúttal Májer Józseftől a Zempléni Településszövetség (ZTSZ) elnökétől a „Zemplénért” kitüntető címet és a vele járó, Zemplén címerével ékesített arany pecsétgyűrűt ítéltek oda számára, a magyar verbunkos zene népszerűsítéséért, a zempléni művészeti és

kulturális élet szervezéséért, a zenei nevelésben végzett tevékenységéért.



### KULTURÁLIS TALÁLKOZÓ

Immár tizenharmadszor találkoztak a fogyatékkal élők Széphalomban, hogy zenével, verssel, prózával örvendeztessék meg egymást. A Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesülete idén is megszervezte Kulturális Találkozójukat, ahol idén új művészeti ágként fotó kiállítást is szerveztek. Azokat a képeket mutatták meg, amely az egyesület „Hátatok nélkül” című fotópályázatára érkeztek.

### IDŐSEK NAPJA

Idősek világnapja alkalmából köszöntötte a városban élő nyugdíja-

sokat Sátorajáújhely Önkormányzata, az Egyesített Szociális Intézmény, és a Segíteni Embertársainkon Alapítvány illetve a Kosuth Lajos Művelődési Központ. A Latabár Színházban tartott eseményre a város valamennyi nyugdíjasa meghívást kapott. A program keretében társastánc bemutatóval és operett válogatással lepték meg az időseket, majd egy szerény vendéglátáson volt alkalom a beszélgetésre is.

### ÉVFORDULÓRA KÉSZÜL A HEGYALJA

„Haja víg a magyarok!” Megalakulásának 50. évfordulójára készül a Hegyalja Népi Együttes. Október 27-én este 17 órakor lépnek fel az együttes egykori és jelenlegi tagjai. A jubileumi estre meghívást kaptak az együttes alapítói, és mindazok, akik az elmúlt fél évszázadban az újhegyi néptánc csoportot segítették. A nagy érdeklődésre való tekintettel a tervek szerint az előadás főpróbája is megtekinthető lesz.

KBK

Fotó: ZTV, Serfőző László

❖SÁTORALJÁÚJHELY VÁROS KÖZÉLETI LAPJA ❖Felelős szerkesztő: Kassai-Balla Krisztina Szerkesztőségi munkatársak: László Mária, Pálkás Máté

❖Kiadja: Zemplén Televízió Közhasznú Nonprofit Kft. ❖Felelős kiadó: Sátorajáújhely Város Önkormányzata ❖Szerkesztőség: 3980 Sátorajáújhely, Színház köz 4.

❖Telefon: 30/3286077 ❖E-mail: ujhelyikorkep@satoraljauijhegy.hu ❖Készült: a START REHABILITÁCIÓS Foglalkoztató és Intézményei Közhasznú Nonprofit Kft.Nyírségi Nyomda Üzemében,

Nyíregyháza, Árok u. 15. Telefon: 42/437-007 ❖Felelős vezető: Balogh Zoltán, vezérigazgató ❖Megjelenik havonta, 5000 példányban HU ISSN 0238-6712



# Nyerj naponta akár 1 milliárd forintot a Kenóval!



Mindennapos jelenség!



Nem kísérlet, valóság!